

Ons verzoek aan u: doe mee en schrijf alles op wat u ziet. Dus graag verkeersluchtoffers onthouden (het sterft van de dode egeltjes langs de weg), molshopen noteren en de muizen van uw kat determineren (bij determinatieproblemen kunt u contact opnemen met het bureau). Eigenlijk, gewoon elk zoogdier op onze schrijflijst noteren. Om het u gemakkelijk te maken

heeft het Genootschap een (digitale) zoogdierschrijflijst gemaakt. Deze kunt u schriftelijk of via e-mail bij het bureau van het Genootschap aanvragen. Vooral een digitaal formulier is gemakkelijk, omdat u deze ook weer digitaal kunt inleveren.

Wij hopen dat zoveel mogelijk leden meedoen en een schrijflijst aanvragen om in 2005

een prachtige en complete zoogdieratlas van Limburg in handen te kunnen houden.

Informatie en nadere inlichtingen:

Henk Heijligers, bureaumanager
Godsweerderasingel 2, 6041 GH Roermond
tel. 0475-386470, e-mail: bureau@nhgl.org

BINNENWERK BUITENWERK

ZATERDAG 2 NOVEMBER vindt er een wasplatenexcursie van de **Paddestoelenstudiegroep** plaats. Er wordt gekeken in Ingendaal en als er tijd over blijft, worden ook de hogeropgelegen plekjes in het Geuldal bezocht. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

ZATERDAG 2 NOVEMBER organiseert **Kring Venray** in het kader van de Natuurwerkdag een poelenopschoondag in de omgeving van Venray. Vertrek om 9.30 uur vanaf NS-station Venray.

DINSdag 5 NOVEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** 's middags een practicum in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden worden verzocht van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-3510661).

WOENSDAG 6 NOVEMBER is er een gezamenlijk overleg van het **Dagelijks bestuur** en de **Redactie** in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

WOENSDAG 6 NOVEMBER komen de leden van de **Vlinderstudiegroep** bij elkaar. Naast het bespreken van vlinderwaarnemingen van de afgelopen zomer, zal ook een film over het Boswitje in de ENCI-groeve vertoond worden. Deze bijeenkomst vindt plaats in het Natuurhistorisch Museum Maastricht en begint om 20.00 uur.

DONDERDAG 7 NOVEMBER organiseert de **Paddestoelenstudiegroep** een practicum-avond. Deze avonden zijn bedoeld om vondsten te bekijken, te bediscussieren en uiteindelijk te determineren. De bijeenkomst wordt gehouden in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek aan de Ransdalerstraat 64 te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

DONDERDAG 7 NOVEMBER verzorgt Roland Dreesen (Geologische werkgroep van Liko-na) een lezing voor **Kring Maastricht** over de "Atlas van natuursteen in Limburgse monumenten" van de Belgische provincie Limburg. Hij zal stilstaan bij het ontstaan, de herkomst en het gebruik van natuurlijke bouwstenen in de Belgische monumenten. De bijeenkomst wordt gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

VRIJDAG 8 NOVEMBER houdt de **Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven** een bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

VRIJDAG 8 NOVEMBER organiseert de **Herpetologische Studiegroep** weer haar traditionele varia-avond. Deze bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

DINSdag 12 NOVEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** 's middags een practicum in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden worden verzocht van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-3510661).

WOENSDAG 13 NOVEMBER verzorgt **Kring Venlo** een natuurwandeling over de Groote Heide te Venlo. Tijdens de wandeling wordt aandacht besteed aan vegetatie, beheer, geologie en historie. Vertrek om 14.00 uur vanuit het Informatie Centrum Groote Heide in Venlo.

DONDERDAG 14 NOVEMBER verzorgt de **Mollusken Studiegroep Limburg** een werkavond bij Gerard Majoor thuis (Jekerschans 12, Maastricht). Iedere belangstellende is welkom, maar neem van tevoren wel even contact op Stef Keulen (tel. 045-4053602). Aanvang 20.00 uur.

ZONDAG 17 NOVEMBER organiseert de **Plantenstudiegroep** een winterwandeling rond de Richelsley in Duitsland. Deze wandeling voert door bossen en veengebieden op de Duits-Belgische grens. Hierbij staat de geologie van het Leisteengebergte centraal. Het is vertrek is om 10.00 uur vanaf NS-station Maastricht (zij-ingang aan de Meerssenerweg), om 11.15 uur bij de grensovergang Mützenich op de weg Eupen-Monschau of om 12.00 uur nabij Reichenstein. Einde circa 17.00 uur. De excursieleider is Pierre Thomas (tel. 045-5708870, e-mail: heerlen@nhgl.org).

ZONDAG 17 NOVEMBER houdt **Kring Venlo** een diersporenexcursie in het Dubbroek bij Maasbree. Er wordt om 9.00 uur verzameld op de parkeerplaats van het Dubbroek.

DINSdag 19 NOVEMBER is er een vergadering van het **Dagelijks Bestuur** in het GroenHuis in Roermond.

DINSdag 19 NOVEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** 's middags een practicum in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden worden verzocht van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-3510661).

DONDERDAG 21 NOVEMBER is er een bijeenkomst van de **Libellenstudiegroep** in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 in Roermond. Aanvang 20.00 uur.

VRIJDAG 22 NOVEMBER verzorgt de **Plantenstudiegroep** een lezing over "de Kleine Kaukasus, een onbekend deel van Turkije". Paul Spreuwenberg zal met dia's aantonen dat het gebied geheel ten onrechte onbekend is. Alleen al voor planten is deze streek een eldorado. De avond wordt gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht en begint om 20.00 uur.

VRIJDAG 22 NOVEMBER organiseert **Kring**

Venlo een zogenaamde varia-avond in de kinderboerderij Hagerhof in Venlo. Er is dan weer gelegenheid om naturalia mee te brengen. Aanvang om 19.30 uur.

DINSDAG 26 NOVEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** 's middags een practicum in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden worden verzocht van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-3510661).

DONDERDAG 28 NOVEMBER heeft **Kring Venray** Bart Reijntjens uitgenodigd om een voordracht te houden over het natuurgebied Schuitwater. De voordracht vindt plaats in het

Gemeenschapshuis, Watermolenstraat 1 in Oostrum en begint om 20.00 uur.

DINSDAG 3 DECEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** 's middags een practicum in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden worden verzocht van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-3510661).

WOENSDAG 4 DECEMBER komen de leden van de **Vlinderstudiegroep** bij elkaar. Er zullen waarnemingen en allerlei andere zaken rondom vlinders en de bescherming van vlinders besproken worden. Deze bijeenkomst vindt plaats in het Natuurhistorisch Museum Maastricht en begint om 20.00 uur.

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP
Contactpersoon: Y. Damstra, Bosstraat 15, 6071 XR Swalmen, herpetofauna@nhgl.org

PLANTENSTUDIEGROEP
Secretaris: Olaf Op den Kamp, Maria Goretistraat 72, 6462 XS Kerkrade, planten@nhgl.org

SPINNENWERKGROEP LIMBURG
Inlichtingen: J.H.G. Peeters, tel. 043-3505484 (overdag), spinnen@nhgl.org

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN
Secretaris: Joep Orbons, Hoidal 6, 6228 GH Maastricht, sok@nhgl.org

VLINDERSTUDIEGROEP
Secretaris: J. Queis, Spaanse singel 2, 6191 GK Beek, vlinders@nhgl.org

ZOOGDIERENWERKGROEP
Secretaris: Ludy Verheggen, Lijsterbeslaan 22, 6241 AN Bunde, zoogdieren@nhgl.org

PADDESTOELENSTUDIEGROEP
Inlichtingen: P.H. Kelderman, Herkenbroekerweg 23, 6301 EG Valkenburg, paddestoelen@nhgl.org

VISSENWERKGROEP
Inlichtingen: R. Akkermans, Wilhelminalaan 47, 6042 EL Roermond, vissen@nhgl.org

SPRINKHANENSTUDIEGROEP
Contactpersoon: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, sprinkhanen@nhgl.org

VOGELSTUDIEGROEP
Contactpersoon: R. van der Laak, Bethlehemstraat 34, 6418 GK Heerlen, vogels@nhgl.org

WERKGROEP BEHOUD SCHINVELDSE BOSSSEN EN BRUNSSUMMERHEIDE
Secretaris: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Schaesberg, brunssummerheide@nhgl.org

MOSSENSTUDIEGROEP
Contactpersoon: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Landgraaf, mossen@nhgl.org

WERKGROEP MEINWEG
Inlichtingen: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, meinweg@nhgl.org

STUDIEGROEP BLOEMEN EN BIJEN
Contactpersoon: L. Hensels, Tramstraat 9, 6088 EA Roggel, bijen@nhgl.org

LIBELLENSTUDIEGROEP
Contactpersoon: J. Hermans, Hertestraat 21, 6067 ER Linne, libellen@nhgl.org

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG
Contactpersoon: S. Keulen, Mesweg 10, 6336 VT Hulsberg, mollusken@nhgl.org

KRING MAASTRICHT
Voorzitter (a.i.): D.Th. de Graaf, Klokbekestraat 20, 6216 TR Maastricht, maastricht@nhgl.org

KRING HEERLEN
Voorzitter: P. Thomas, L.T.M.-weg 26, 6412 BP Heerlen, heerlen@nhgl.org

KRING VENLO
Voorzitter: J. Eenshuistra, L. van Beierenstraat 1, 5913 VM Venlo, venlo@nhgl.org

KRING ROERMOND
Voorzitter: M. de Ponti, Parklaan 10, 6045 BT Roermond, roermond@nhgl.org

KRING VENRAY
Secretaris: H. Heijligers, Lottumseweg 27, 5872 AA Broekhuizen, venray@nhgl.org

NATUURHISTORISCH M A A N D B L A D

REDACTIE G. Verschoor & H. Heijligers (hoofdredactie), D.Th. de Graaf, J.T. Hermans, M. Lejeune, A.J.W. Lenders & J.H. Willems (redactie), R. Steverink (redactie-assistent), Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, redactie@nhgl.org.

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen opgesteld door de redactie. Richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres of zijn te bekijken op de internetpagina van het Genootschap.

Basisontwerp typografie: Graatsma in vorm, Maastricht.

Grafische verzorging: Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht, vdmanakker@bvdn.nl.

Druk: SHD Grafimedia, Swalmen.

ISSN 0028-1107

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden. Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

DAGELIJKS BESTUUR F. Coolen (voorzitter), H. Schmitz (secretaris), H. van der Weijden (penningmeester), R. Akkermans (ondervoorzitter), J. Teeuwen (bestuurslid), Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, bestuur@nhgl.org.

BUREAU Henk Heijligers (bureau manager) & Roel Steverink (bureau medewerker), Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, bureau@nhgl.org.

LEDENADMINISTRATIE N.A. van de Wal, Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 ledenadministratie@nhgl.org, giro: 1036366, voor België: 000-1507143-54.

LIDMAATSCHAP € 25 p/j., jeugdleden t/m 23 j. & 65+-leden € 12,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 75.

BESTELLINGEN van publicaties, (oude) maandbladen en andere uitgaven: uitsluitend schriftelijk bij het Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap, Groenstraat 106, 6074 EL Melick.

LOSSE NUMMERS € 3; leden € 2,50 m.u.v. extra dikke en themanummers (excl. porto).

INTERNET <http://www.nhgl.org>

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. J.T. Hermans, Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, snl@nhgl.org.

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek op het gebied van natuur en landschap in de provincie Limburg. B. op den Camp, Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, lierelei@nhgl.org.

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van de waarnemingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. F. Coolen, Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470.

STICHTING IR. D.C. VAN SCHAIK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Secretariaat, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, tel. 043-3216506, fax 043-3672585, vanschaikestichting@nhgl.org.

Provincie

Limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.